

ROPRI ETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 250 Lei

Pe 6 luni . . . 150 Lei

Pentru străinătate 750 Lei

Unitatea

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Asprime îndreptătită

(+). Franța se desmetește. Ișbitura războiului i-a deschis ochii. Tragedia înfrângerii a silit-o să privească în adâncul rătăcirilor cari s'au răsbunat cășunându-i prăbușirea. Creștinul care n'a făcut niciodată taină din credința sa trăită, și care se află acum la cârma ei, înțelege să pună securea la rădăcina răului, aducând lege de imputernicire a judecătorilor să osândească chiar și la moarte pe cei ce se vor dovedi a fi vinovați de crima pustuitoare de neam a avortului.

E aspră această lege. Dar își are îndreptățirea sa. Ucigașii cari își săvârșesc fărădelegea cu sânge rece nu prea au dreptul la milă. Asta cu atât mai vârtos că unii ca aceștia nu se înfioară de fapta lor, nici nu se căiesc. Și dacă au prilejuri nenumărate, o săvârșesc de nenumărate ori. Căci uciderea feților pe cât de nevinovați, pe atât de neapărați, se întâmplă la fereală de lume. Și pe bani grei. Vai! Dacă acești bani, prefăcuți în moșii, case, automobile, haine, podoabe scumpe, ș. a., ar prinde graiu, câte blesteme am auzi ziua și noaptea, poate chiar și din câte o dante făcută bisericii cu gând de reclamă rentabilă! Atari ipochimeni ce nu-și îngăduie în netrebnicia lor?

Dar din partea asta putem fi liniștiți. Gemetele celor asasinați încă înainte de a fi văzut lumina lumii, nu vor ajunge niciodată, la urechile nici unui muritor. Urmele fărădelegilor de soiul acesta însă rămân și se văd. Și se simt. Se impuținează capetele gânditoare, brațele de muncă, luptătorii pentru neam și glie. În schimb pustiul crește, vлага scade, blăstămul vieții batjocorite plutind negru și apăsător peste toți și peste toate. Mi-se strînge inima de durere de câte ori mă gândesc la destăinuirea sumbră a unui prieten din Banat, care-mi spunea de pe muchea unui dâmbușor de lângă satul său: „Vezi, frate, în copilăria mea erau tot case până colo...” Acuma-i pârloagă unde nici nu așa de mult era hârjoană de copii, prin curți scaldate 'n soare.

Ticăloase mamele ce-și dau morții rodul sânelui, și mai ticăloși „meșterii” ce strivesc vieți înmugurite. De câte lumini și comori de bunătate nu lipsesc aceștia căminurile familiare și neamurile! Sf. Vasile cel Mare e o drasla unor părinți cu un mănunchiu de copii, dintre cari patru sunt sfinți (Macrina, Vasile, Petru și Grigore). Sf. Ignațiu de Loyola e al treisprezecelea prunc la părinți; Sf. Toma de Aquino e al șaselea; Sf. Teresa de Lisieux a fost al nouălea vlăstar al bunului creștin în vârstă Martin și al cucernicei sale soții; Sf. Pavel dela Cruce a ieșit din familie cu șasesprezece copii; Sf. Ecaterina de Siena avea douăzeci și unu de frați și surori, fii ai aceleiaș perechi creștine. O sumedenie de

Poruncă mare

Invățăminte de preț — Păcatul instrăinării — Să ne îndreptăm de GRIGORE DASCALU

Războiul e năpastă cumplită. Fum, foc, lacrimi, sânge, ruine și mormane de cadavre arată mersul său. Neamul nostru nici nu doarește, nici nu stârnește asemenea vifornițe, așa că se poate ruga ca Papa Pius XI: Risipește, Doamne, neamurile cari vreau războaiele. ! Cu toate acestea și din urgia războiului poate răsări bine, dacă-i sunt prinse cum se cade învățămintele. Pentru că și el e o școală pentru singuraticii și pentru neamurile cu pricepere și sănătoase sufletește, în butul anumitor metehne ce le-ar fi avut pân'aci.

Înainte de toate războiul e prilej de ispășire și de adâncire a unor adevăruri la cari omul nu se oprește în zilele huzurului. Sufărînța obștească apropie pe oameni și-i înfrățeste. În fața morții care îi pândeste clipă de clipă, bogății stau umăr la umăr cu săracii, învățații cu neînvățații, favorizații sortii cu desmoșteniții societății. Și ce-i mai mult: înțeleg că au lipsă unul de altul și că trebuie să se prețuiască împrumutat, să se aperse unul pe altu', și chiar și să moară unul pentru altul. De câte ori numai câmpul de luptă a desvăluit cutărui slujbaș al țării ce comori neprețuite avem în umilii noștri frați dela coarnele plugului, ori de prin cele ateliere, fabrici sau mine din măruntaiele pământului. Sub ploaie de plumb ucigător și în bubuitul vestitor de pustiire, îndemnul sfânt al Bisericii: *Să ne iubim unul pe altul*, capătă un înțeles viu și luminos. Ce păcat că atâția au trăit o viață întreagă fără să-i fie pătruns taina și fără să-i fi înfăptuit cereasca înțelepciune. Se poate să aibă vina asta până și slujitorii la altarul Domnului, cari l-au rostit mașinal în fața mulțimilor de închinători ce s'au chemat fiii lor suleștești, când în realitate le-au fost străini în toată puterea cuvântului.

Altfel judeca și precedea Apostolul Neamurilor: *Tuturor toate m'am făcut, mărturisind dânsul*. Așa se cade să facă și la noi toți câți au de îndeplinit ceva apostolic în sânul Neamului nostru. Nu numai preoții, ci toți

sfinți, gânditori, savanți și artiști au fost dăruiți lumii de părinți cu o droaie de copii. Omenimea se cade să-i binecuvnate în veci de veci. După cum vrednici sunt de blăstămul tuturor generațiilor cei cari au stins candelile aprinse de Urzitorul vieții.

Sângerăm din răni multe și grele. Paresimile acestui an tămăduiască-ne de rana pruncuciderilor! Căci și de aceasta pătimim.

câți au ceva slujbă și rost în rânduala vieții obștești. Toți cărturarii noștri, de au, de n'au leafă din vistieria statului. Pentru că toți au îndatoriri față de frații lor ce nu s'au putut împărtași în chip deosebit de binefacerile învățaturii și ale cărții.

La noi s'a păcătuit mult sub acest raport. De cei mulți și simpli după vorbă, după port, și cu palmele pline de bătători, s'au ținut la o parte nu numai te miri ce fandoșiți și sclivisiți din protipendada și din lumea îmbogățitorilor peste noapte cari, în cea mai mare parte și așa erau străini, ci până și vlăstare de-ale păturii de jos ce s'au săltat peste lumea din care porniseră. Adecă au ținut ei legătura cu „talpa țării” în măsura în care s'au putut sluji de această talpă ca să urce și mai sus pe scara treptelor ducătoare la valori sunătoare. Dragostea aceasta cu calcul, nu-i vorbă, a dat ea roadele răvnite. Dar a săpat și mai adânc prăpastia instrăinării între surtucarii de după războiul trecut și între prostimea care, n'o fi având ea învățatură de carte, dar are minte și își știe cântări binevoitorii și pricinile buneii lor voințe. Faptul că îmbracă cineva câteodată ițari și suman, ciocnește câte-un pahar de cînste la mese întinse, și aruncă la sfiorăli patriotice în intruniri cu tâlc zaraficesc, nu câștigă inimile celor luați la ochi. Și dacă n'ai câștigat inima cuiva, n'ai câștigat nimic. Străin îi ești și străin ai să-i rămâi.

Dealtfel păcatul acesta îl au și alții. Drept că poate că nu în așa măsură ca noi. Pretutindenea însă e isvor de dezastre. Convertitul german Längbehn scria nu de mult:

„Faptul de a fi pierdut *contactul cu poporul* și cu sufletul poporului e unul dintre marile păcate ale vremii noastre. Problema cea mare a zilei este aceea de a găsi din nou această legătură cu norodul. Dar asta nu se poate decât pe cale de raporturi... dela persoană la persoană, și nu se ajunge aci decât inspirând simțeminte apostolice. Poporul de rând dă ascultare unui sentiment care lui îi este firesc și înăscut: simpatia inimii. Poporului trebuie să i-se vorbească totdeauna pe un ton de caldă simpatie, mângâiere și cordialitate. Nu există pentru voi datorință mai însemnată decât aceea de a vă sluji frații întru iubire”.

Acelaș lucru se poate spune și la noi. Și încă mai mult decât la Nemți. Poporul nostru e mai înapoiat și mai năcăjit decât al lor. Suntem apoi și mai puțini decât ei și mai amenințați de dușmani neîmpăcați. De aceea

și trebuie să fim cu toții un gând și o inimă, dela marii ierarhi, și dela cei mai străluciți bărbați de știință și cărmuitori de stat, și până la cel mai sărman dintre frații noștri dela sate, de lângă ciocan și nicovală, de lângă turmulița de oi, ori de pe scăunelul lui de ciubotar. Toți câți se abat cumva dela această poruncă a ceasului de față sunt vinovați de destrămarea sufletului acestui neam de oameni buni și cinstiți și-i pregătesc prăbușirea.

Biserica noastră a fost în toată vremea element de închegare a forțelor spirituale ale Neamului. Și va fi și în viitor. Porunca de care au ascultat și ascultă toți adevărații ei fii e cea care li-se aduce mereu aminte dela sfintele altare: Să ne iubim unii pe alții. Acum, pe vremea furtunii, chiar mai mult ca oricând. Și Dumnezeu milei ne va scoate biruitori din încercarea grea prin care trecem.

O întrebare. D-l Sz. Kiss Endre, refugiat și el la noi dela Cluj, cu ocazia cedării Ardealului de Nord, continuă să scoată la Arad, revista maghiară »Curierul ardelean« (Erdélyi Futár).

În nr. dela 15 Dec. 1941, răfuindu-se cu d-l Gyárfás Elemér, președintele grupului etnic maghiar din România, i-a aruncat în față acuza, că cu ocazia proceselor, pe cari d-l O. Ghibu le-a purtat în numele Ministerului Cultelor cu Statusul Catolic din Ardeal, d-l Gyárfás l-ar fi sfătuit pe d-l Ghibu, să nu se răsboiască cu catolicii, ci mai vârtos să se ocupe de calvinieni: la aceștia va găsi mai multe lucruri de clarificat, decât la catolici.

Redactorul »Curierului Ardelean« pune această acuza cu vădită tendință de a-l strica pe d-l Gyárfás cu maghiarii calvinieni. Și cere ca d-l Gyárfás să se declare. Sau dacă acesta ar tăcea, îl ruga pe d-l Ghibu să spună, ce l-a sfătuit d-l Gyárfás?

Firește, d-l Gyárfás a tăcut. Nu așa d-l Ghibu, cu care probabil se făcuse înțelegerea înainte. Numărul următor al revistei »Curierul ardelean« publică o scrisoare a d-lui Ghibu,

prin care acesta confirmă întru toate, acuza adusă d-lui Gyárfás în nr. precedent, invocând și martori.

D-l Ghibu e om serios, profesor universitar român. Se angajează ca martor la ceartă a Ungurilor dintre ei. Interesant. Dar mai interesant ar fi răspunsul la următoarea întrebare, pe care opinia publică românească i-o pune d-lui Ghibu: Dacă domnia sa, în faimoasele acțiuni în legătură cu cultul catolic din țară, a fost condus de motive pur naționale românești, — intrucât s'a sesizat de sfatul d-lui Gyárfás și ce a găsit el la Maghiarii calvinieni, denunțați de un conațional al lor? Care sunt procesele purtate cu aceștia și cărțile scrise asupra lor? — Așteptăm răspunsul cu mult interes. (x).

Un nou front.. la vest..

Lupta este mijlocul de clasare a valorilor. În luptă se arată adevărații viteji. În luptă cu Goliat s'a evidențiat vitejia lui David împăratul. În luptă s'a arătat vitejia lui Nestor asupra păgânului Lie. În luptă contra Englezilor s'a ridicat eroina Franței, Jeanne D'Arc. Lupta este focul de călire a indivizilor și acolo se arată adevărații viteji. Creștinii cei dintâi, în luptă cu păgâniiși cu fiarele și-au câștigat frumoasele cununi de „lauri“, dela „Împăratul cel tare în războaie“.

Prin sf. Botez, noi toți am fost recrutați și instruiți, pentru armata lui Isus. Prin sf. Mir, am primit tăria de a lupta pentru Isus, până la ultima picătură de sânge. În luptă pentru credință, se oțlesc sufletele și-și câștigă merite neperitoare, scrise fiind, cu litere de aur, în „cartea vieții“.

Suntem pe câmpul de luptă. Nu în stepa Rusiei. Frontul nou este în filia Chisindia. Păterile oculte caută pe toate căile, să amăgiască și să împrăștie „mica turmă a lui Isus“ zicând: „Prea țin la olaltă uniații aceștia“, „prea mult sunt strânși pe lângă popa lor“... „Cuceritul“ din deal promite „marea cu sarea“... La ajutorul concentraților se

caută sprânceana „bizantină“. Celelalte sunt respinse. Se spune că „uniații sunt unguri“... „sunt păgâni“, „crucea uniaților nu este sfântă“... „uniații sunt eretici“... și dacă onoratul cetitor dorește, mai poate adăuga astfel de epitete, căci toate ne sunt atribuite.

Un caz autentic și tipic în felul lui de a fi. Un domn Șef de gară, originar din Chisindia, a fost detașat în „dulcea noastră Bucovina“. Dorința omului de a fi în familie, — mai ales că are doi copii elevi la liceul „Avram Iancu“ din Brad, unul cl. VII și altul cl. VIII, — l-a făcut pe bietul tată să caute în dreapta, să caute în stânga, ca să găsească pe cineva, care să-l aducă iar în familie, căci acolo o duce greu.

Căutând, a găsit. A găsit un „domn părinte“ („Preacucernic“) care, pe cuvântul lui de onoare, i-a promis că, în două săptămâni îl aduce la gara Șebîș, dar numai „cu o condiție“. Condiția este mare — mai ales când este vorba de un suflet „uniat“ — și este următoarea: „ca fratele“... — dlui ceferist, care este uniato — „să treacă la ortodoxie“... Imediat d. Șef, a scris o carte jalnică, implorând pe fratele său să „treacă la ortodoxie“ și atunci el va veni acasă.

Fratele d. Șef este curatorul bisericii unite din Chisindia. „Preacucernicul“ crede că va prinde un astfel de suflet și biserica „uniată“ se va împrăștia. Curatorul având o credință vie, și o conștiință catolică, a spus: „Nu-mi voi părăsi credința mea catolică, Doamne, păzește. Fratele meu este în Bucovina. Dumnezeu să-i ajute, să-i dea sănătate și să-și facă serviciul conștiincios. Și eu am fost prizonier în Rusia, în războiul trecut. Dumnezeu m'a ajutat și am venit. Așa și frațele, numai cu ajutorul lui Dumnezeu va veni și eu credința nu-mi voi părăsi“.

Un răspuns demn de un curator „agrist“. Oc Prin acestea își mărturisește credința pe față, punându-o pe primul plan, spunând: „Un suflet am, pe care dator sunt a-l mântui“.

Ne întrebăm, de ce acel („Preacucernic“) ca domn, pune condiția aceasta? Prin aceasta

Mulier fortis

— Pomenirea unei femei alese —

La 27 Martie se împlinesc 5 ani de când un suflet nobil, Maria Suciu, n. Coltor, s'a mutat dela noi.

A fost o ființă cu frumoase calități: harnică, bună, delicată, inteligentă, miloasă, umilă, soție credincioasă și mamă model. A urât minciuna și batjocura, cum rar se întâmplă în viață.

Deși dăruită de Dumnezeu cu zece copii, cărora le-a dat o creștere evlavioasă și aleasă, mai conducea și un atelier de ornat bisericești. Cu toate acestea avea timp să asculte zilnic sf. liturghie, să se împărtășească, și seara să facă o vizită Euharisticului Isus; să meargă la „isvor“ cum obișnuia a se exprima.

Invățase singură l. franceză, din a cărei splendidă lectură își scotea zilnic hrana sufletească, cetind până noaptea târziu, sau chiar până'u zorii zilei. Iar când o cercetam plină de admirație, îmi cetia pasagii întregi din plăcuta lectură, pe care numai cu durere o întrerupea, având alte îndeletniciri. Când une-ori conversația devenia mai legeră, punea degetul pe buze și cita: „Pune Doamne pază gurii mele și ușă de îngrădire buzelor mele“.

Iubirea ei, față de dulcele Isus, era mare. Lui îi dedica în fiecare dimineață toate

cugetele, cuvintele, faptele, bucuriile și suferințele zilei; tot ce are, cât poate și ce este.

Cu câtă sete aștepta posturile pe care le ținea în mod strict, precum și ajunurile; se nizuia să facă mai mult decât o ajutoră puterile.

Toate nizuințele i-se îndreptau spre cămin și biserică.

Purta o grijă deosebită pentru curățirea și împodobirea bisericii, ba se ocupa cu ideea, cum s'ar putea colora din nou stranele.

A fost inițiatoarea adorației de Joi seară, precum și pe toată durata Postului mare, dela 8 dimineața până seara la ora 8, și pentru a primi consimțământ și permisie a vorbit personal cu Mitropolitul. Apoi a umblat orașul în lung și lat pentru angajarea damelor cu oră fixă zilnică. Iar când cineva anunța că azi nu poate merge la adorație, de cele mai multe ori o suplinea dansa.

Rugăciunea și-o făcea aproape numai în genunchi, și se știa ruga cu foc, mai ales pentru copiii ei dragi.

Avea suflet milos; cu mână largă împărția milă săracilor, cari nu mai conțeneau să-i bată la ușă. Odată fiind în stradă și întinzându-i mâna după milă un necăjit, i-a strecurat printre degete un ban mai mare. Am întrebat-o dacă știe cât a dat, și mi-a răspuns că știe. Atunci mi-a spus că un mare preot a sfătuit-o să dea săracilor din iubire-

FOIȚA „UNIRII“

Mă iartă, frate...

„Nu artă pentru artă“

Mă iartă, frate, dacă sunt așa nătâng
Și vorba mi-e deschisă, — prea pe față;
Iar mâna ce-o primesc, eu prea cu foc o strâng
Și-arunc din ochi prea multă dimineață!

Mă iartă că mi-e pasul apăsător și rar,
Că inima 'n acelaș ritm îmi bate,
Că mai visez și-acum palate de cleștar,
Și soare nou, în jalnica cetate.

Mă iartă frate, dacă mă mai urc și-acum
Pe-acelaș plisc, numit al Căpățânii;
Că mă mai leg orbîș de-acelaș drum,
Deși m'așteaptă 'n noapte căpățânii!

Mă iartă, frate, de mă rog și 'nchin prea mult;
De-mi risipesc prea darnic tinerețea;
Dar m'am legat de-acum numai de morfi s'ascult:
„In jertfa de sub Cruce-l' frumusețea!“

Petru Anca

ne arată cât de mult prețuește un „uniat“. Vrea să ne răpească curatorul? Nu poate. Vrea să ne desbina? Nu reușește. Noi suntem legați cu legătura dragostei. Vrea să se răsboiască cu noi? Suntem gata. Avem „arma cuvântului“, avem „platoșa dreptății“ și „coiful mântuirii“. De ce ne înfricoșăm? Suntem ca „piatra“, și „porțile iadului“ nu ne vor birui.

... Și iarăși ne întrebăm: de ce atâtea ponegriri și de ce această luptă pornită contra noastră a „uniților“? Au nu suntem și noi tot așa de buni români, ca frații noștri din cealaltă strană? De vor nega, pământul va mărturisi jertfa noastră de români. Au doar, uniții nu luptă pe frontul contra bolșevismului? Numai din Chisindia, din 150 suflete uniute, trei eroi sunt încununăți cu laurii biruinței. Trei au căzut eroic, cu numele sfânt al lui Isus pe buze și cu credința vie, că Patria lor scumpă, prin jertfa lor și a multora, va fi mărită. Și câți uniți nu s'au jertfit pe altarul patriei până acum? Că ni se spune unguri, nu înțelegem! Știm însă care este cauza: răutatea.

Lupta este cu atât mai dărz pornită, cu cât „Prea Cucernicul“ își ține spatele cu autoritățile administrative locale. Când cineva vrea să treacă la uniți — din conștiință — i-se răspunde: „Nu-i d. Notar acasă“... „Nu-i d. Primar acasă“... „N'avem timp acuma“... „Nu ți-ai plătit impozitul“... sau alte noduri în papură.

Unde este puterea executivă, care să supravegheze asupra împlinirii legilor? Ea nu sancționează pe cei ce, atât de grosolan, calcă legea, prin care se garantează cel mai mare bun al individului, libertatea de conștiință? Doar ordinul Ministerului de Interne, Direcția Adm. de Stat No. 12.542 A. din 12 Oct. 1935 e categoric: „Refuzul Ofițerilor de stare civilă de a îndeplini formalitățile de schimbare a cultului, constituie un refuz de serviciu datorit legalmente și va fi sancționat ca atare. Este cu deosebire interzis ca ofițerii de stare civilă să perceapă taxe, sau să

ceară acte inutile pentru identitatea celor ce solicită schimbarea cultului“.

Noi cești din „cura animarum“ pretindem sus și tare ca organele subalterne acestui Minister, să se conformeze ordinului dat. În caz că nu se va respecta acest ordin, vom avea, din nou, hârtie, toc și cerneală pentru a ne adresa direct autorităților în drept.

Preot H. Gusti

Hotăriri ministeriale. Marți, în 3 Martie c., s'a ținut un important *consiliu de miniștri* sub președinția d. Mareșal Ion Antonescu. Cu acest prilej s'au hotărât mai multe lucruri de însemnătate. Ca de exemplu:

a) Să se ia împreună cu Ministerul de Interne măsurile cele mai aspre în contra elevilor și studenților care se lasă încă antrenati în asociații clandestine de acțiune criminală a unor inconștienți, incapabili de a se înregimenta în lupta dreaptă și deschisă de îndreptare și de ridicare a neamului.

b) Să se înlocuiască directorii și diriginții școalelor în care se produc încă acte de desordine, fiindcă fac dovada că sunt lipsiți de energia și de priceperea necesară pentru a ține ordinea și disciplina școlară;

c) Să se închidă instituțiile și căminurile în care se constată că elevii sau studenții continuă a desfășura o activitate anarhică.

Un ultim avertisment să se dea în această privință *facultății de teologie dela Cernăuți*, care va fi desființată definitiv dacă profesorii și studenții nu vor înțelege că s'a terminat definitiv cu desordinea trecutului.

d) Să se continue, oricari ar fi evenimentele, activitatea tuturor școalelor până la sfârșitul anului școlar;

e) Să se ia dispoziții ca pe viitor toate terenurile atribuite școalelor și bisericilor prin reforma agrară să fie folosite numai în scopul pentru care au fost date de legiuitor și avertizat că acolo unde va constata abateri, va trece în patrimoniul Statului acele loturi ș. a.

Tot atunci s'a hotărât să se distribue *gratis* populației sărace dela orașe preparatul

medical întrebuițat pentru stăvilirea mortalității infantile provocată de gastro-enterită, din cauza cărei boli pierdem anual peste o sută de mii de copii.

Audiatur et altera pars.

Mărunțișuri

Un distins membru al Clerului nostru m'a întrebat în zilele trecute, pentru ce nu mai scriu mărunțișuri, pentru că unele, chiar în forma aceea nepretențioasă de mărunțișuri, erau interesante și plăceau. Eu am răspuns, că plăceau numai unora, nu tuturor, pentru că adevărul de multeori doare. Reiau firul mărunțișurilor, fără a promite — pe rând — continuarea lor.

Cuminecarea la Liturgia Înainte Sfințitelor. Odată am asistat la Liturgia sf. Gregoriu, slujită de un preot cu zeci de ani de serviciu. La cuminecare a luat pe disc, apoi a beut din potir, foarte liniștit, ca și cum ar fi la Liturgia sf. Ioan, sau a sf. Vasile. M'am cuminecat și eu cu Trupul și Sângele Domnului, bându-l numai de pe disc. La sfârșit celebrantele a voit să consume. L'am oprit, spunându-i, că consum eu, după Sf. Sa beuse și din potir. După sf. Liturghie puțină discuție: Pentruce am zis eu, că după ce a beut vin, nu mai poate consuma? I-am arătat rubrica din Liturgier: „Preotul să ia aminte însă, că în sf. Potir nu este Dumnezeuescul Sânge al Domnului, fiindcă peste vinul de-acolo nu s'au rostit cuvintele de consacrare.“ (Lit. din 1931 pag. 190). Confratele nu se lasă convins, ci îmi cetește, ce este scris mai sus: „se cuminecă după obicei“ și strigă triumfător: „Vezi, că eu am dreptate!“ — Nu ai, Părinte, cetește mai departe și vezi: „cu particica Hs.“ și te rogi mai departe: „Cinstitul Trup și preasfântul Sânge... se dă mie...“, așadar le iai deodată, pe amândouă, pe disc. Inzădar am încercat eu să-i arăt, că nu are dreptate, pentru că îmi pune înainte Liturgierul din 1870, în care se spune simplu „se cuminecă după datină“ și îmi spune: „Vezi, frate, aici e clar. A se cumineca după datină, înseamnă a lua o particică, HS, de pe disc și a sorbi de trei ori din potir. Inzădar vă ocoșiți unii să ne scoateți din obiceiurile noastre vechi.“ Și îmi arată și Liturgierul, de pe vremea fericitului Ioan Bobb, unde tot așa se spune: „Se cuminecă după obicei.“ — Am fost nevoit să încep o discuție dogmatică, pentru că să-l conving de îndreptățirea avertismentului dela pag. 190 din Liturgier. — I-am explicat, că a se cumineca după obicei, înseamnă a se cumineca cu scumpul Trup și Sânge al Domnului, cari la Liturgia Înainte sfințitelor sunt laolaltă în particica HS, pentru că s'nețel a fost imbibat cu sf. Sânge mai înainte.

Deși avertismentul din Liturgier e clar, se vede, că unii îl ignorează. În Liturgierul de București (am la îndemână ediția din 1895) în „Arătare pentru oarecari îndreptari la slujirea Liturghiei cei mai înainte sfințite“ se spune mai pe larg, cum se face cuminecarea, când e și diacon, care bea din Potir numai după terminarea sf. Liturghii și după potrivirea sf. Taine, iar când nu e diacon „preotul după împărtășirea sf. Taine nu bea din Potir, ci după terminarea sf. Liturghii și potrivirea sf. Saine.“

Deslegarea la sf. Liturghie în sărbătorile împărătești. În anul ăsta avem două „îndreptare bisericești“, al păr. Tecșa anexat la „Calendarul dela Blaj“, scos deosebit, ca să poată fi la îndemână, și unul tipărit la Bixad,

Fața obosită ce o avea în cursul agoniilor, la scurt timp după ce sufletul ei nobil și-a luat sborul spre cer, s'a preschimbat în față liniștită și zimbătoare, așa că pe catafalc făcea impresia că doarme.

Cu moartea ei s'a stins și închis un cămin plăcut, care te atrăgea și unde petreceai cu atâta drag în tovărășia-i plăcută, lăsând un gol adânc simțit în inimele celor ce au iubit-o.

Amintirea-i scumpă va rămâne însă vie în sufletele noastre.

Preacurata — pe care și-a ales-o de patroană și protectoară, ale cărei virtuți le imita și în care și pusese toată încrederea și nădejdea, a și chemat-o la sine în apropierea sărbătorii Bunăvestire.

Să dea bunul Dumnezeu să aibă cât mai multe imitatoare.

Leontina Dr. Rațiu

Avortul clandestin pedepsit cu moartea. După cum e informată agenția „Rador“, în Franța crima avortului va fi osândită de-aici încolo cu toată asprimea. Noua lege prevede că doctorii ce vor provoca avorturi clandestine vor compare în fața Tribunalului de Stat, ale cărui sentințe sunt fără apel și executorii imediat. Acest tribunal va putea pronunța pedeapsa începând cu pedeapsa închisorii și până la pedeapsa cu moarte. Când vor exista numai prezumții, tribunalul va putea decide interzicerea administrativă ca măsură preventivă.

față de Dumnezeu cât poate și chiar mai mult decât poate, căci, acel Dumnezeu bun va răsplăti înșutit, binefacerea. Acest sfat bun l-a urmat tot restul vieții. Un lung șir de ani a fost membră în comitetul Reuniunii Femeilor, căruia i-a dat tot concursul.

Mângăia și încuraja pe cei necăjiți.

Intr'o iarnă fiind bolnavă, i-s'a interzis ucrul casei, precum și eșirea pe afară — leci nu mai putea adora și primi pe dulcele sus în biserică — și atunci spunea zimbând oarte tristă: „Acum ne mai fiind folositoare, eu mai trebuesc nici lui Dumnezeu, nici oamenilor“. Ori ce lucra și ori cât făcea, i-se vărea, că n'a făcut destul.

Incerări, a avut multe și grele în viață. Totdeauna însă le-a primit și purtat cu ade-
rătată resemnare creștinească.

Noaptea adormia recitând rozarul, și se leștepta stringându-l în mână.

În zilele din urmă, copleșită de dureri nari, după miezul nopții nu lua nici un cal-
nant, spre a se putea împărtăși acasă.

În acest timp de suferință numai de câteva zile, și-a știut înălța sufletul continu
a bunul Dumnezeu, pregătindu-se de moarte.

Și-a dorit agonie înaintea morții, care — spunea dânsa — purifică sufletul și pream-
nul Isus a învrednicit-o cu câteva ore de
uferință. În acest interval căsenii, rudele și
ei ce au iubit-o, se rugau în jurul muri-
undei.

pe care îl cunosc numai după nume, din „Unirea“. Sunt mijloace potrivite pentru a ajunge la mult dorita uniformitate și sper, că după ce bunul și dreptul Dumnezeu ne va ajuta să fim iar una, vom avea un singur îndreptar pentru întreaga Mitropolia.

În „Îndreptarul“ p. r. Tecșa găsesse o însemnare pentru deslegarea la sf. Liturghie și la toate slujbele, începând din 6 Ianuarie până la 14 Ianuarie, când se încheie sărbătoarea Botezului: „Celce în Iordan.“ Tot așa din 2 până în 9 Febr., și tot așa la celelalte sărbători împărătești. — În Tipicul bis. (Blaj, 1931 pag. 142) găsim, că aceasta deslegare se face dela sărbătoare până la încheierea ei, cu excepția duminicii, care ar fi în acest interval. Dacă sărbătoarea, în care toate sunt ale Praznicului, cade pe Duminică, introducerea e a praznicului.

Un articol cu bucluc e cel din numărul 8 al „Unirii“ cu titlu „Clandestinitatea cu bucluc“. L-am citit cu interes. Nu cred, că am putea numi „clandestine“ căsătoriile civile și cele încheiate înaintea unui preot necatolic. Cele civile sunt simple contracte bilaterale, cu caracter civil, dar sunt publice, nu clandestine. Cele încheiate înaintea unui preot necatolic sunt publice, nu clandestine și sunt valide, dacă nu se opun la încheierea lor piedeci dărimătoare de căsătorie. Chiar și cele încheiate la sectele protestante, cari nu au taina sf. Hirotonii, încă sunt valide, dacă eu sunt piedeci dărimătoare. Dar nu am avut de gând să discut despre cuvântul „clandestinitate“, nici de „validitatea“ căsătoriilor. Altul e buclucul. Autorul articolului vorbește de „cei căsătoriți la ministru acatolic“ și repetă cuvântul „ministru acatolic.“ — Mare greșală! Ministrul căsătoriei nu e preotul, ci sunt mirii! (Nici *vc.* nu afirmă altceva. (N. R.)

Un cuvânt cu bucluc e cuvântul „neîndreptățit“ din articolul „Femeia sovietică“ din acelaș număr al „Unirii.“⁽¹⁾ Mulți confundă cuvântul „nedreptățit“, cu „neîndreptățit“. Nedreptățit = căruia i-s'a făcut o nedreptate. Neîndreptățit = care nu are dreptate. Femeia sovietică a fost „nedreptățită“ prin faptul, că s'a văzut singură fără un tovarăș permanent...“ și e „îndreptățită“ să aibă un astfel de tovarăș.

Am auzit spunându-se într-o predică: „Dacă nu ar fi iad și pedeapsa de veci, cei buni și drepti ar fi neîndreptățiti...“ în loc de „nedreptățiti.“ Nu a fost la locul său cuvântul „neîndreptățit“, dar eu nu m'aș fi împăcat nici dacă ar fi zis „nedreptățit“. Că cei buni și drepti nu sunt nedreptățiti cu nimic, dacă Dumnezeu în bunătatea Sa nemărginită, după Judecata din urmă, ar chema la Sine și pe păcătoși, cum și-a exprimat părerea episcopul Bougaud și cum pune Dostoiewski în gura unui bețiv în „Crimă și pedeapsă.“

Dacă vre-un drept s'ar simți nedreptățit, ar primi răspunsul dela Mateiu c. 19: „Prietine, nu-ți fac ție strâmbătate... ia, ce e al tău și te du.“ Dar eu cred, că nici un drept nu s'ar revolta, fiindcă acolo nu mai e pizmă și răutate, ci dimpotrivă s'ar bucura, că s'ar realiza dorința Domnului, de a fi o turmă și un păstor. Firește, nu m'aș lăsa în nădejdea acestei posibilități, cum nu ar proba cineva spânzurătoarea cu gândul, că s'ar putea rupe funia. Dar nici argumentul predicatorului respectiv nu îl găsesc de — creștinesc.

Pr. Octavian Popa

Știri mărunte

Vaticanul se interesează de prizonieri. În Vatican a luat ființă și activează intens un „Oficiu al prizonierilor de război și al răniților“. Acest Oficiu, după cum anunță corespondentul agenției D. N. B., s'a pus, de curând, în legătură cu Statele Unite, prin mijlocirea postului de radiodifuziune al Vaticanului, pentru a porni cercetări ce ar interesa pe cei cari nu pot comunica cu familiile lor. Totodată a intrat în legături și cu Japonia, pentru a da de urma misionarilor ce se ostenesc în răspândirea credinței în Japonia și în teritoriile ocupate acum de ea.

Noul Mareșal al Curții Regale. Suveranul nostru, printr-o înaltă decizie ce a apărut și în „Monitorul Oficial“, a numit pe d. Teodor E. Rossetti-Solescu Mareșal al Curții Regale.

Fapte ale milostivirii creștine. A da învățături de mântuire și a împăca pe păcătoși cu Dumnezeu, e una dintre cele mai frumoase fapte ale îndurării creștine. Și tot așa-i și miluirea orfanilor cu tot ce le poate prinde cumva bine în multe lor lipsuri trupești. Amândouă aceste feluri de milostenie s'au deprins în parohiile noastre Vaidacuta și Șilea unde p. r. ieromonah Vasile Dardai dela Obreja a ținut sfinte misiuni populare în zilele de 21-28 Februarie c., respectiv 1-7 Martie c. În Vaidacuta păstorită de p. r. Flaviu Călugăru s'au apropiat de SS. Taine 456 de persoane, înregistrându-se și cununia bisericească a unei perechi de concubini. Pentru orfanii dela Obreja credincioșii de aci au dat 1590 Lei; 2 metri pânză; 3 perini; un cerceaf și 15 ștergare. S'a ridicat și o cruce în amintirea acestor sf. misiuni. — La Șilea, unde păstorește p. r. Petru Checicheșu, au avut loc 411 spovedanii și cuminecări și s'au cununat 2 perechi de concubinari. Pentru orfanii dela Obreja s'au primit 2950 Lei; 32 ștergare; 6 fețe de perină și 2 bucăți de pânză. Cu acest prilej s'a ridicat și un modest monument închinat eroilor căzuți în războiul actual.

Locale. Duminică viitoare, a cincea din Paresimi, va predica în catedrală p. r. Dr. Septimiu Todoranu, prof. de teologie, iar Miercuria ce-i urmează, de praznicul Bunevestiri, va predica p. r. Dr. Augustin Tatar, canonic mitropolitan.

— La Școala Normală de Băeți exercițiile spirituale din Paresimile acestui an le-au ținut p. r. Ion Miclea (pentru cursul superior) și p. r. Ioan Popa (pentru cursul inferior).

Propagandă românească la Roma. În cadrele conferințelor despre cântul liturgic al diferitelor neamuri, organizate de Institutul pontifical de muzică sacră, în ziua de 16 Februarie a conferențiat clericul român Ioan Dan despre cântul liturgic român. În numeroasa asistență s'a notat participarea Cardinalului Fumasoni-Biondi, Prefectul Congr. „De Propaganda Fide“, a Dnului Vasile Grigorcea, ministrul nostru la Roma, Dănilă Papp, ambasadorul nostru la Vatican și a altor multe personalități din lumea diplomatică, bisericească și academică. Corul clericilor noștri din seminarul Pio-romeno au executat diferite cântări liturgice, sub conducerea conferențiarului. Asistența a urmărit cu cea mai mare atenție pe conferențiar și a răsplătit cu aplauze corul.

Dela Târnăveni. Reuniunea femeilor gr. cat. „Sf. Maria“, filiala Târnăveni, de sub conducerea D-nei prezidente Natalia Dr. Săroiu, și-a ținut în ziua de 1 Martie c., adunarea generală, într'un cadru sărbătoreț, în biserică, imediat după Sf. Liturghie, în prezența unui număr de credincioși cum rar s'a putut vedea la astfel de ocazii, intru-nind la această manifestație tot ce are mai bun și mai credincios orașul nostru. Cu ocazia deschiderii adunării generale, D-na Natalia Dr. Săroiu a rostit un înțelept și inimos cuvânt de deschidere, care a ținut tot timpul atențiunea publicului, încordată. După masă, în cadrul aceleiași Societăți, Preacuv. Sa. P. Adhmar Merckx a conferențiat unui public numeros despre Preacurata, Maica Săracilor. (c).

Parastas. În ziua de Martie c., s'a slujit la Bărbant un parastas pentru odihna sufletului celui ce a fost cândva preotul F. Boțianu, dela moartea căruia s'au fost împlinit patruzeci de zile. Sf. slujbă a săvârșit-o p. r. Vasile Urzică, protopopul din Alba-Iulia, asistat de frații în Hristos: p. r. E. Magda din Alba-Iulia-Maieri, Eugen Totoianu din Micești și

Teodor Tripsa, secretarul liceului de băeți din Alba-Iulia. A fost de față, în afară de localnici, și al lume multă și aleasă. (Msgr. Dr. Floznic, protopop ortodox Al. Baba, Dr. Ioan Pop, fost ministru, D. Dumitru Bogdan, primarul Albei Iulii, ș. a.) Cu acest prilej p. r. V. Urzică a evocat emoționant gura de om al Bisericii și de român dintr'o bucluc a dispărutului, care nu și-a precupețit nici energii, nici banul când a trebuit să vie într'ajutorul de proapelui și să slujască neamului.

Obolul milei obștești. Colectele pentru „Ajutorul de iarnă“ au dat roade îmbucurătoare. S'a adunat cu totul peste 200 milioane Lei. Colecta de Februarie c., cea de „Ziua cumpărării“, a adus, în mai din provincie, 80,919,204 Lei în bani, apoi în brăcămintе, alimente, etc. Toate aceste danii minimoase au fost împărțite „în mod cât mai echitabil cu puțință“, cum s'a spus dela conducerea „Ajutorului de iarnă“.

Episcopatul din Chili și divorțul. Legislația civilă din Chili nu admite divorțul, dar admite, dreptul bisericesc, posibilitatea de a dovedi nulitatea unei căsătorii. Unii partizani ai divorțului căutat să inducă în eroare autoritățile, prezentând mărturii false despre nulitatea căsătoriei. În februarie aceasta an de an mii de căsătorii erau declarate nule din partea tribunalelor. Pentru a evita repetarea acestor lucruri, episcopatul chilen a comunicat pe oricare persoană (soți, martori, advocați) care ar contribui fie chiar și numai indirect la pronunțarea unei atari sentințe false. — Cât departe suntem noi în această privință!

Decorații de război vor călători gratuite C. F. R. Cu data de 28 Febr. 1942, d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, semnat următorul Decret-Lege: Art. 1. — Oliște decorați în actualul război cu ordinul „Mihai Viteazul“ vor călători gratuit în clasa I. pe C. F. R. — Art. 2. — Olișterii și gradele inferioare decorați în actualul război cu ordinul „Virtutea Aeronautică de Război“, precum și cei decorați cu „Virtutea Militară de Război“ vor călători gratuit pe C. F. R. în toate trenurile de călători în acele condițiuni ca și cei decorați cu aceste ordine în urma războiului 1916-1920, conform regulamentului sancționat prin înaltul decret regal Nr. 855 din Martie 1937.

O enciclopedie a misiunilor. După cum scrie „Osservatore romano“ din 4. II. crt., se pregătește în Cetatea veșnică o enciclopedie științifică a misiunilor. Pentru redactare ei s'a constituit o comisie care până în prezent a ținut peste 110 ședințe, în care oamenii cei mai competenți în materie au discutat multe probleme în legătură cu redactarea acestei opere. De sigur că va mai trece câțiva timp până va vedea lumina tiparului, însă nu ne îndoi că va fi o operă foarte serioasă și impunătoare, căci colaboratorii sunt dintre cei mai aleși.

† Văd. Floarea Maniu, născ. Codeu, mamă dnei Anastasia Pop, profesoară, — căreia îi transmitem condoleanțele noastre — a trecut la cele vecinice în 10 Martie c., într'al 86-lea an al vieții. — Veșnică fie-i amintirea!

† Gheorghe Fleșeriu, „Baciu Pecu“, (fusese vreme de 36 ani brutarul Seminarului Teologic) s'a stins din viață săptămâna trecută în vârstă de 70 de ani. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii“

S. Ploiești. Primit 250 Lei. Achitat până la 15 XII. 1940.

Ș. Constanța. Am primit 500 Lei. Mulțumim pentru suprasolvire.

Oficiul parohial Hunedoara. Confirmăm primirea abonamentului pe 1941.

P. Valea largă. Prin U. P. am primit 200 Lei. Rugăm să ne avizați pentru care dintre cele două oficii parohiale este destinat.

Cinema „Aro“ — București. Confirmăm primirea abonamentului pe 1942.

F. Ocna-Mureș. Am primit 500 Lei în contul abonamentului pe 1942. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

C. Butea. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

B. Brașov. Am primit 130 Lei abonament pe jumătate de an.

G. Timișoara. Confirmăm primirea sumei de 250 Lei, abonament pe 1942.

Oficiul parohial Certeghe. Am primit 300 Lei pentru abonament și calendar.

¹⁾ E vorba de rânduri reproduse, pe cari „U“ nu le putea corecta (N. R.)